

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060204

DOM
2014-01-24
Stockholm

Mål nr
M 11799-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2013-11-29 i mål nr M 4194-13, se bilaga A

KLAGANDE

Sotenäs kommun
456 80 Kungshamn

Ombud: Advokat A L

SAKEN

Avvisat yrkande om inhibition

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet

Dok.Id 1124708

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Sotenäs kommun (kommunen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska återförvisa målet i den överklagade delen till mark- och miljödomstolen för förnyad prövning alternativt bifalla kommunens yrkande om inhibition av föreläggandet i Mark- och miljööverdomstolens i dom den 16 oktober 2013 i mål nr M 4695-13 om borttagande av aktuell brygga.

Till stöd för sin talan har kommunen anfört bl.a. följande.

Bestämmelsen i 7 kap. 12 § andra stycket lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (restvattenlagen) hade sin motsvarighet i tidigare vattenlagens 13 kap. 55 §. Den äldre bestämmelsen innefattade, såvitt nu är aktuellt, att inhibition kunde meddelas inte bara om en ansökan ingavs om godkännande av ändrings- eller lagningsarbeten eller överträdelse av tappningsbestämmelse m.m., utan även om ansökan om lagligförklaring av redan utförd men icke tillståndsgiven vattenanläggning ingavs till domstolen jämlikt 13 kap. 13 § första stycket 4 vattenlagen.

Sedan institutet lagligförklaring utmönstrats ur lagstiftningen genom införandet av miljöbalken, i följd varav redan utförda anläggningars laglighet numera endast kan prövas genom tillstånd i efterhand, har naturligen ovannämnda bestämmelse i vattenlagen lyfts in i nuvarande 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen utan omnämnande av lagligförklaring. Förarbetena till nuvarande lagstiftning saknar emellertid varje spår av att lagstiftaren avsett någon nyordning när det gäller domstolens möjlighet att under prövningen av en tillståndsansökan förordna att ett föreläggande om utrivning av en redan utförd vattenanläggning ska anstå. Syftet såväl med den tidigare som med den nuvarande bestämmelsen är ju klart, nämligen att undvika onödig värdeförstöring.

Oaktat ordalydelsen i 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen, innefattar den rättsnorm som avspeglas i bestämmelsen även möjlighet för domstolen att inhibera ett föreläggande om utrivning om ansökan inges om tillstånd till anläggningen. Mark- och

miljödomstolen borde därför ha upptagit klagandens yrkande till materiell prövning samt, med hänsyn till bryggans ringa påverkan på vattenförhållandena och förhållande i övrigt för angränsande områden ävensom det stora värde som bryggan har samt de stora kostnader ett borttagande av densamma är förbundet med, borde ha bifallit yrkandet om inhibition.

Mark- och miljödomstolen har i det föregående målet M 4657-12 med överklagande av länsstyrelsens föreläggande om utrivning av anläggningen i beslut klart angivit att inhibitionsfrågan kan prövas av domstolen sedan en tillståndsansökan ingivits. Även Mark- och miljööverdomstolen synes ha anslutit sig till denna rättsuppfattning genom att i sin dom i mål M 4695-13 erinra om bestämmelsen i 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 49 kap. 3 § rättegångsbalken får en tingsrätts slutliga beslut överklagas, om inte annat är föreskrivet. I 23 kap. 3 § miljöbalken föreskrivs att beslut i fråga som avses i 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen får överklagas endast i samband med överklagande av dom eller slutligt beslut i ansökningsmålet. Som mark- och miljödomstolen utformat sin prövning bör det inte betraktas som ett beslut i fråga som avses i 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen. Det föreligger därmed inget hinder mot att Mark- och miljööverdomstolen prövar överklagandet.

Huvudregeln i mål som handläggs enligt rättegångsbalken är att det krävs uttryckligt lagstöd för att kunna inhibera ett överklagat beslut som får verkställas utan att det vunnit laga kraft (jfr NJA 2008 s. 1113). Det finns inte skäl att ställa lägre krav när det som i det aktuella fallet rör sig om att förordna att en lagakraftvunnen dom tills vidare inte ska verkställas. Bestämmelsen i 7 kap. 12 § andra stycket restvattenlagen är tydlig på så sätt att ett sådant förordnande som kommunen begärt får göras endast i de fall en ansökan enligt första stycket samma bestämmelse görs. Ordalydelsen ger inte utrymme för att bestämmelsen skulle vara tillämplig vid någon annan typ av ansökan. Enligt domstolens mening finns det inte stöd för att tillämpa bestämmelsen på andra typer av ansökningar än de som följer av ordalydelsen.

Det finns inte någon annan bestämmelse i tillämplig lag som ger stöd för att meddela ett sådant förordnande som kommunen har begärt. Inte heller i övrigt har det framkommit några särskilda skäl för att utan lagstöd förordna om att det nu lagakraftvunna föreläggandet tills vidare inte ska gälla (jfr. bl.a. NJA 1989 s. 382).

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 21 februari 2014.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Vibeke Sylten, referent, tekniska rådet Dag Ygland samt tf. hovrättsassessorn Erika Enlund.

Föredragande har varit David Sandberg.

VÄNERSBORGS
TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2013-11-29
Meddelat i
Vänerns borg

Mål nr M 4194-13

PARTER

SÖKANDE

Sotenäs kommun
456 80 Kungshamn

Ombud: L J

SAKEN

Ansökan om tillstånd att få behålla befintlig flytande brygganläggning med landanslutning inom fastigheten X i Sotenäs kommun samt yrkande om inhibition av Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 oktober 2013 (mål M 4695- 13); nu fråga om avvisning av del av talan

Efter anmälan från Sotenäs kommun (nedan kommunen) om att få uppföra en ny brygganläggning på fastigheten Y och X beslutade länsstyrelsen den 28 november 2012 att förelägga kommunen att ansöka om tillstånd för vattenverksamhet för anläggningen, samt att anläggningen, som redan utförts, skulle tas bort. Föreläggandet skulle gälla omedelbart även om det överklagades.

Beslutet överklagades till mark- och miljödomstolen som satte fram tidpunkten för föreläggandets fullgörande i den del som avser borttagande av utförd brygga till den 15 maj 2014 men avslog överklagandet i övrigt.

Efter överklagande ändrade Mark- och miljööverdomstolen, den 16 oktober 2013, den meddelade domen på så sätt att föreläggandet att ta bort brygga ska vara fullgjord senast den 30 november 2013.

Mark- och miljööverdomstolen erinrade i domen om bestämmelsen i 7 kap 12 § andra stycket lagen (1988:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Dok.Id 251529

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 30	måndag – fredag
462 28 Vänerns borg		E-post: mmd.vanersborg@dom.se		09:00-16:00

Kommunen har nu inkommit med en ansökan om tillstånd till vattenverksamhet.

I samband med ansökan har kommunen yrkat att mark- och miljödomstolen ska meddela inhibition av Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 oktober 2013 i mål M 4695-13 och hänvisat till bestämmelsen i 7 kap 12 § andra stycket lagen (1988:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Mark- och miljödomstolen fattar följande

BESLUT

Mark- och miljödomstolens avgörande

Mark- och miljödomstolen avvisar kommunens yrkande om inhibition av Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 oktober 2013 i mål M 4695-13.

Mark- och miljödomstolens skäl

I 7 kap. 12 § lagen (1988:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet står följande.

Om svaranden för att bemöta käromålet gör en ansökan hos mark- och miljödomstolen enligt 21 kap. 1 a § första stycket 3 miljöbalken eller om ändrade bestämmelser om vattentappning enligt 13 § detta kapitel, handläggs målet i dess helhet som ett ansökningsmål, om inte målet med stöd av 21 kap. 1 a § andra stycket miljöbalken ändå behandlas som ett stämningmål.

Har beslut om borttagande eller ändring av vattenanläggning meddelats av mark- och miljödomstolen i ett stämningmål, av kronofogdemyndigheten med stöd av lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning eller av tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 9, 10 eller 18 § miljöbalken och görs en ansökan som avses i första stycket, får mark- och miljödomstolen i ansökningsmålet bestämma att beslutet inte får

verkställas innan målet har blivit slutligt avgjort eller mark- och miljödomstolen förordnar annat. Sökanden ska ställa säkerhet för kostnader och skador.

Förutsättningen för att meddela inhibition i ansökningsmålet är alltså att det är fråga om en ansökan enligt 21 kap. 1 a § första stycket 3 miljöbalken.

Ansökningsmål enligt 21 kap. 1 a § första stycket 3 miljöbalken är mål ”om godkännande enligt 11 kap. 16 § av ett utfört ändrings- eller lagningsarbete eller av åtgärder som strider mot meddelade bestämmelser om innehållande och tappning av vatten, om arbetet eller åtgärderna inte avser markavvattning som ska prövas av en länsstyrelse”.

Det är i målet inte fråga om ett ansökningsmål enligt 21 kap. 1 a § första stycket 3. Mark- och miljödomstolen finner därför att kommunens yrkande om inhibition av Mark- och miljööverdomstolens dom inte kan prövas i detta mål. Det föreligger alltså ett rättegångshinder varför kommunens yrkande i denna del ska avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 428)

Överklagande senast den 20 december 2013.

Susanne Mörkås

Rådman